

venije so jih leta 2011 pridelovali na 27 hektarjih, štiri leta kasneje na trikrat tolikšnem območju, kar pa še vedno ni veliko. Avstriji, na primer, pridelujejo zelišča na več kot 25.000 hektarjih, v Italiji na več kot 18.000 hektarjih.

Struktura slovenskih kmetij je majhna, zato daje prednost pridelkom, ki na manjših površinah dajo večji zaslužek; eden od teh so zelišča, zato je njihovo pridelavo smiselnov razvijati. Območji Krasa in Brkinov sta še posebej primerni, saj nista onesnaženi, spodbuja Milena Štolfa. Pri tem povzema smernice razvoja lokalne oskrbe z zelišči za obdobje 2016-2021, ki jih je lani izdalо ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ter zapisalo, da bi morali v prihodnjih štirih letih povečati pridelavo zelišč na vsaj 100 hektarjev.

Sivka je njegov poklic

Za približno tri hektarje v okolici Povirja skrbi Gregor Renčelj, ki goji sivko. Prvih 1000 sadik je naročil pred sedmimi leti, zdaj jih ima posajenih 30.000. Sivka je njegov poklic. A ni vedno lahko. "Bili so dnevi, ko bi najraje obupal in tudi bi, če ne bi bil s srcem prisvasti. Za uspeh je treba poznati podjetništvo, na svet je treba znati gledati z drugačnimi očmi. Slovenija je majhno tržišče in na njem je že veliko mil; morali bi se združiti in jih pod skupno blagovno znamko ponuditi tujini," pravi. Sam bi svoje nasade rad še razširil, a mu na majhnih parcelah v okolici Povirja zmanjkuje prostora. Pa tudi za strojno obdelavo kraške dolinice niso primerne; veliko mora postoriti na roke.

Ce bi prodajal le sivko in etično olje, bi moral imeti še eno službo, da bi preživel, pravi. Zato proizvaja kozmetiko. Zgraditi pa namerava kraško hišo in v njej destilarno s 1000-litrskim kotlom, ki bi lahko sprejemala tudi sivko pridelovalcev iz Italije in Hrvaške. Veliko vлага v stroje in opremo za proizvodnjo kozmetike, razvija nove produkte, išče nove kupce ... "Na koncu pa je vse odvisno od vremena. Če gre ena letina, lahko ostaneš brez vsega," se zaveda.

Na njivi, a povsem naravno

Kako se avtohtono kraško zelišče - kraški šetrav počuti v zeliščnem nasadu in koliko ga je mogoče pridelati na določeni površini, pa namerava preveriti Andreja Cerkvenik z Zeliščno-etnološke domačije Belajevi v Kačičah. Pri tem sodeluje s Kmetijsko gozdarskim zavodom Nova Gorica. Projekt s takšnim ciljem je namreč prijavila na LAS Krasa in Brkinov, testni nasadi pa naj bi dali odgovor, kako donosno sploh je gojenje te aromatične začimbenice. Poleg kraškega šetrava Cerkvenikova že četrto leto poskusno goji tudi druge aromatične in zdravilne rastline: "Želim osveščati, da lahko brez dodajanja gnojil in drugih dodatkov na urejenih površinah pridelamo zelišča, primerljiva s tistimi, ki rastejo v naravi. Sicer s popularizacijo zeliščarstva lahko hitro pride do nadzorovanega nabiranja in uničevanja rastišč v naravnem okolju. Zato zagovarjam načelo, da zelišča v čim večji meri gojimo, s tem laže kontroliramo kakovost pridelka in hkrati ohranjamo bo gastvo naše biodiverzitete."

Maja Golob je napisala novo knjigo za ženske: kako uskladiti delo, družino in čas zase ter zaživeti svoje sanje

Vzemite življenje v svoje roke

Ne čakajte na vikend, izkoristite vsak dan, tudi med tednom najdite čas zase, ženskam svetuje 46-letna Maja Golob iz Hotične pri Materiji, uspešna podjetnica in mama dveh otrok.

PETRA VIDRIH

foto
TOMAZ PRIMOZIC/FPA

Dolgo se je tudi sama v nenehni stiski s časom vrtela v začaranem krogu služba-dom-družina, razpeta med številne obveznosti, in pri tem povsem pozabila nase. Dokler se ni nekega dne njen telo zaradi izgorelosti uprlo ... To je bil alarm, ki je klical po sprememb. Odločila se je, da spremeni svoj način življenja, da zaživi polnejše in srečnejše življenje. In uspelo ji je.

Iskrena izpoved

Vsaka ženska igra v življenju ogromno vlog. Tudi Maja Golob ni izjema. "Če bi mi kdo rekel, naj se opisem s tremi besedami, bi se najbrž znašla pred velikim izzivom: v enem dnevu namreč odigram toliko vlog, da bi se stežka osredotočila le na nekatere," se zasmeje. Kot našteta, je mama dveh otrok, žena, ljubica, gospodinja, čistilka, kuharica, direktorica uspešnega podjetja s področja marketinga, nia plesalka, bioterapevtka, Theta zdravilk, vsako jutro stilistka za svojo družino, načrtovalka potovanj, svečovalka, tekstopiska, prijateljica, mentorica ...

"Ne gre za to, da bi bilo moje življenje kaj posebnega. Vse ima-

mo svoje obveznosti, ki si jih želimo čim bolj uskladiti, da bi lahko imele čas tudi zase, za svoje potrebe in želje. Nekaterim to uspeva bolj, drugim manj ... Sama sem uspela izstopiti iz tega začaranega kroga obveznosti in zaživeti polnejše življenje. Ni bilo vedno lahko. Na poti sem doživljala vzpone in padce ter se iz njih veliko naučila. Predvsem o sebi. Danes živim tako, kot sem si vedno želela," je zadovoljna Maja Golob, ki se je odločila, da to svojo izkušnjo deli z drugimi. "Mogoče bo komu v pomoci, da se odloči za spremembo v svojem življenju," pojasnjuje avtorica nove "knjige za ženske", kot jo je poimenovala, z naslovom *Ne čakaj na vikend*.

V njej zelo iskreno opiše svojo življenjsko zgodbjo. "Knjigo lahko beremo kot zanimivo zgdbo o mladi uspešni podjetnici, mami, ženski s hrepenjenji, o vzponih in padcih, strahovih in iskanju sreče. Lahko pa jo uporabimo kot priročnik za izboljšanje kvalitete življenja," je v svojem mnenju o knjigi zapisala ena od bralk.

Maja Golob namreč s konkretnimi predlogi spodbuja bralke, kako naj razvijajo svojo žensko moč in sledijo svojemu poslanstvu. "Življenje je dar, ne zapravi ga. Ni pomembno, kdo si, koliko si stara, kje živiš in s čim si v življenju služiš kruh. Ni pomembno, kdaj ali kje začneš. Pomembno je, da začneš točno od tukaj, kjer si zdaj," polaga na srce svojim bralkam.

A kot priznava, ni vselej razmišljala tako ...

Nismo super ženske

Na zunaj je živila popolno življenje, ki bi ji ga marsikdo zavidal: ljubeč partner, dva čudovita otroka, ki si ju je tako zelo želela, uspešna kariera, lep dom ... A v sebi je čutila vse večjo praznino.

"Korak za korakom sem začela izginjati. Ujeta sem bila v rutino vsakdanjika s pritiski zaradi lovljenja rokov v službi, vodila sem procese in ljudi, da je vse gladko teklo, delala z naročniki, ki niso spoštovali ne našega časa ne našega dela, temveč so le dodatno pritisnali na nas, za veliki finale pa sem se ob večerih prelevila še v vlogo matere in gospodinje. Nisem se zavedala, kako zelo sem izčrpana, dokler me ni pošteno udarilo," opisuje.

Njeno telo se je uprlo. Bolezen je trkala na vrata. Vedela je, da se mora posloviti od načina življenja, ki jo je prignal tako daleč, ni pa vedela, kako naj to storiti. In priznati si je morala, da potrebuje pomoč. "Ko sem začela o svoji izgorelosti govoriti z drugimi, so kar naenkrat vsi imeli neko podobno izkušnjo. Prej nihče ni govoril o tem. Nihče noči pokazati, da je šibek, ranljiv ... Sploh ženske smo obsedene s tem, da zmorem vse. Prevzele smo ta sindrom super ženske in mislimo, da bomo vsemu kos. Dokler se ne sesujemo. Pa ni prav nobene potrebe za to," je danes prepričana Maja Golob. "Naučiti se je treba reči ne - v službi, doma ... Treba je postaviti meje. Sam si jih moraš postaviti!" je odločna.

Dokler ni imela otrok, ji je bilo delo edina "zabava", edina motivacija. "Bila sem deloholik, predajala sem se delu, v njem sem uživala in sploh nisem imela občutka, da bi mi karkoli manjkal. Iskreno povedano, drugega sploh nisem poznala." Ko pa si je ustvarila družino, se je začelo. "Postala sem servis za naročnike in družino. Skrbela sem za potrebe vseh drugih, pri tem pa pozabljala nase in na lastne potrebe, zanemarjala svoje talente, strasti. Imela sem občutek, da sem v življenju obtičala, vse se mi je zdelo brezupno in nisem vedela, kaj bi

Začelo je trpeti moje zdravje: visok krvni tlak je bil resno znamenje, klic, da se moram zbuditi in načrati nekaj zase."

Poiskala si je hob

Začela je plesati Nio. "To je bilo nasprotno prvič, da sem imela nekaj povsem zase, en hob, eno sprostitev. Prej sploh nisem razumela ljudi, da to potrebujejo. Moj partner, ki se že vse življenje ukvarja s športom, mi je vedno prigovarjal, naj si omislim kakšen hob. A meni je bila vse to izguba časa. Mislila sem si, kaj bom zapravljala čas s temi neumnostmi, če pa ga lahko veliko bolj pametno izkoristim, za službo, denimo." Danes se zaveda, kako zelo napačno je takšno razmišlanje. "Ampak tako je, žal: najlažje je vztrajati v tako imenovanih coni udobja. Spremeniš se še takrat, ko se nekaj zgodi, ko te nekaj v to prisili."

Njen "aha trenutek", kot pravi spoznanju, da je treba v življenju nekaj spremeni, je bila dejansko izgorelost. Telo se je uprlo, tako ni šlo več naprej. "Če sem povsem iskrena, je bilo teh 'aha trenutkov' pred tem že več, a kaj, ko nisem razumela, kaj mi življenje sporoča, in sem se kmalu spet vrnila v stare tirkice." Pred tremi leti pa se je odločila, da tako ne gre več naprej. In stopila je na pot sprememb ...

"Zdaj uživam vsak dan. Ne čakam več na vikend, da bi našla čas zase. Tudi med tednom si privoščim sprehod z družino, najdem čas za brcanje žoge s sinom, za kolesarjenje, za sproščen klepet s prijatelji ... In dvakrat na teden si privoščim čas povsem zase - grem plesat Nio. Naučila sem se poslušati sebe in v vsaki stvari, ki jo počnem, najti nekaj lepega. Moje življenje je sedaj neprimerno bolj polno in srečno, in za to si prizadevam vsak dan znova." ●